

Signalementen

The handbook of linguistics / ed. by Mark Aronoff and Janie Rees-Miller.- Oxford : Blackwell, 2003.- XVI, 824 p.: ill., tab.; 25 cm. (Blackwell handbooks in linguistics)
ISBN 1-405-10252-7 Prijs (pb) £ 19.99 (hb) £ 34.95

Dit handboek beoogt een overzicht van de taalkunde te geven op een ook voor leken begrijpelijke manier. Het feit dat er nadrukkelijk geen voorkennis vereist is betekent niet dat taalkundigen er geen plezier aan beleven, integendeel; de taalkunde in dit boek is in zoveel deelgebieden opgesplitst – de talen van de wereld, het schrift, de geschiedenis van de taalkunde, veldlinguïstiek, fonetiek en fonologie, het lexicon, taaltypologie, formele semantiek, pragmatiek, discourse analyse, eerste en tweede taalverwerving, gebarentaal, neurolinguïstiek, klinische en forensische linguïstiek, om er een paar te noemen – dat veel informatie ook voor taalkundigen die ook eens wat buiten hun eigen specialisatie willen lezen interessant is. De tweëndertig hoofdstukken bieden niet alleen een uitstekende beknopte inleiding van elk deelgebied, maar ook komen er af en toe verrassende inzichten langs.

Zo komt in hoofdstuk 1, 'Origins of Language' door Andrew Carstairs-McCarthy *en passant* een suggestie van R. Dunbar voor uit diens boek *Grooming, Gossip and the Evolution of Language* (London: Faber, 1996) dat taal wellicht ontstaan is als een efficiënt alternatief voor de vlooi-sessies van de primaten. Het onderhouden van sociale relaties is natuurlijk nog steeds een van de belangrijkste functies van menselijke taal.

Mijn eigen terrein, de syntaxis, is goed vertegenwoordigd met Hoofdstuk 11, 'Syntax', door Mark Baker, Hoofdstuk 12, 'Generative Grammar' door Thomas Wasow en Hoofdstuk 13, 'Functional Linguistics' door Robert D. Van Valin, Jr., die formele en functionele benaderingen naast elkaar legt. Ook Hoofdstuk 14, 'Typology' door William Croft behandelt meest syntactische verschijnselen.

Door het hele boek heen loopt als onzichtbare rode draad de complexiteit van de menselijke taal. Er zijn nog steeds geen computers die zich qua taalgebruik kunnen meten met een tienjarig kind, zegt Mark Baker op p. 269, en het hoofdstuk dat poogt daarin verandering te brengen ('Computational Linguistics' door Richard Sproat, Christer Samuelsson, Jennifer Chu-Carroll en Bob Carpenter) levert dan ook een bijzonder complex model op – zie bijvoorbeeld de afbeelding van 'The transducer for a small fragment of Spanish verbal morphology' op p. 628. Al met al een aanwinst voor de taalkunde.

Bettelou Los

'Ik leer Nederlands omdat ...': een project van het Algemeen-Nederlands Verbond : studenten Nederlands in Europa vertellen over hun liefde voor de Nederlandse taal en cultuur / Claudia Di Palermo jury en eindred.-Hilversum : Verloren, 2002. 111 p.: ill.; 23 cm.- (ANV-reeks; no. 5)
ISBN 90-6550-727-2 Prijs € 9,50

Zoals de titel al zegt, vertellen in het boekje 'Ik leer Nederlands omdat ...' negentwintig studenten uit Europa en één niet-Europese student waarom zij Nederlands studeren. De redenen om Nederlands te leren zijn uiteenlopend. Bij de een komt het voort uit romantische ideeën over liefde en /of vriendschap. De ander raakt gefascineerd door kennismaking met onze literatuur of televisie. Opvallend is dat 'Jip en Janneke' en 'Sesamstraat' hier vaak een essentiële rol in spelen. Weer andere studenten zijn praktischer ingesteld en zien vooral toekomst in de taal bij handelsbetrekkingen of achten hun kans op een baan groter als zij het Nederlands beheersen.

Maar al deze zaken achter zich latend, wordt de studie van het Nederlands het meest aan het 'lot' toegeschreven. Bij een aantal studenten wordt dit lot bepaald door de universiteit waaraan zij studeren. Het Nederlands wordt een verplichte, tweede taal op het moment dat zij